

Logística 4.0: Treball, Talent i Tecnologia

INFORME DE CONCLUSIONS A PARTIR DE LES ENTREVISTES QUALITATIVES

CONTINGUTS

CONTINGUTS	2
INTRODUCCIÓ	3
METODOLOGIA	4
RESULTATS DE LA INVESTIGACIÓ	5
EMPRESA I TERRITORI	5
PRESENT I FUTUR	6
DIGITALITZACIÓ	7
CONTRACTACIÓ I GESTIÓ DEL TALENT	8

INTRODUCCIÓ

Aquest estudi forma part del Projecte Logística 4.0: generant un ecosistema d'innovació, i està emmarcat dins del Programa TTT (Treball, Talent i Tecnologia) de la Diputació de Barcelona.

Els tres municipis participants (el Prat de Llobregat, Sant Boi de Llobregat i Viladecans) s'han unit per treballar de forma col·laborativa, ja que comparteixen l'àrea d'influència en l'activitat econòmica d'aquest sector.

Aquesta investigació forma part de la primera fase del projecte, que durarà fins al desembre de 2022.

L'objectiu de l'estudi és oferir una anàlisi i diagnosi de la situació actual de les empreses de logística en relació a talent i treball en el marc a la transformació que comporta la Logística 4.0. Identificar les necessitats de les empreses permetrà definir actuacions locals en consonància amb la realitat del territori.

METODOLOGIA

En aquest informe se sintetitzen les respostes obtingudes per les diferents empreses en les entrevistes qualitatives del Programa Logística 4.0. Farem èmfasi especialment en quatre qüestions:

1. Perfil de les empreses i territori
2. Evolució i prospecció del sector logístic
3. Incorporació de tecnologies relacionades amb la Logística 4.0
4. Tendències d'ocupació i previsió de contractació

Analitzant el contingut de cada resposta i trobant els punts en comú de cadascuna d'elles, l'objectiu de l'informe és elaborar un llistat de les necessitats del sector logístic ordenades per ordre de prioritats per tal que els diferents ajuntaments que col·laboren en el Projecte TTT proposin solucions reals davant de les urgències del sector.

Són 16 les empreses que han participat en les entrevistes qualitatives, repartides entre els municipis d'el Prat de Llobregat, Sant Boi de Llobregat i Viladecans.

Són empreses entorn a l'activitat logística global i de tota la cadena de valor. Per tant, més enllà del que són els CNAE propis del sector.

Les dades s'han recollit a través d'entrevistes per videoconferència o presencials entre setembre i novembre del 2021.

RESULTATS DE LA INVESTIGACIÓ

EMPRESA I TERRITORI

-Quina és la valoració de la seva ubicació?

Davant d'aquesta pregunta, hem rebut una opinió positiva en la totalitat de les respostes. Totes les empreses entrevistades estan d'acord en el fet que ubicar-se dins dels municipis de Viladecans, Sant Boi i el Prat de Llobregat els aporta molts beneficis i facilitats a l'hora de realitzar les seves operacions.

Els motius que provoquen que els tres municipis siguin llocs estratègics on ubicar-se per a les empreses del sector logístic són els següents: són zones molt ben comunicades, amb bona xarxa de carreteres, còmode per realitzar transport terrestre. També tenen a prop l'Aeroport Josep Tarradellas i el Port de Barcelona, així com el centre de la ciutat comtal i el Zai. En definitiva, el fet de trobar-se en una ubicació estratègica provoca a les empreses un estalvi directe en transport i una major proximitat al client.

Per altra banda, hi ha un petit percentatge d'empreses que ressalten l'encariment el preu del lloguer, el que fa que els seus costos fixos augmentin.

PRESENT I FUTUR

-Quins són els principals problemes als quals s'enfronta la seva empresa actualment?

Analitzant les respostes donades per les empreses, hem descobert la sensible situació en què es troba el sector logístic en l'actualitat. El sector s'enfronta a diverses tipologies de problemes que afecten directament a la seva activitat i a l'èxit d'aquesta.

Fent referència a conceptes macroeconòmics, hem trobat un aspecte que preocupa molt al sector com és l'encariment del cost de les matèries primeres, com l'energia fòssil, i dels subministraments bàsics com la llum i el gasoil necessari per a la combustió dels camions. La Covid ha provocat la fallida de diversos proveïdors crítics que ha provocat una disminució de l'oferta i, per consegüent, un augment dels costos dels productes.

Gran part de les companyies que han participat en les entrevistes s'enfronten a una escassetat de talent, especialment de transportistes, i a unes generacions joves que s'allunyen del sector logístic a l'hora d'incorporar-se al mercat laboral.

-Quina ha estat l'evolució de l'empresa en els darrers anys? Quina és la previsió pels següents?

A part dels factors comentats en l'anterior qüestió, l'època de pandèmia ha sigut clau a l'hora de definir l'evolució dels darrers anys en el sector logístic.

Les empreses que centren la seva activitat en el transport de mercaderies, especialment aquelles que ofereixen el seu servei a detallistes que compten amb e-commerce, s'han trobat amb una millora dels seus resultats en aquests últims anys, especialment en època de pandèmia ja que la seva activitat s'ha tornat un servei essencial.

Moltes afirmen que, després d'haver-se vist obligades a implantar el teletreball, no continuaran amb aquest ja que es troben amb una pèrdua d'eficiència en el treball a causa de la carència de contacte humà.

De manera paradoxal, moltes empreses afirmen que la Covid ha donat un petit marge al sector per refer-se i adaptar-se a les circumstàncies del nou paradigma, que incorpora per se una transformació a lo digital. Gran part de les empreses han sabut aprofitar aquests moments d'incertesa per implementar noves tecnologies a la seva activitat.

DIGITALITZACIÓ

-Com afecta la digitalització a les empreses?

A la primera pregunta podem trobar diferents opinions, però d'aquestes se'n poden extreure punts en comú. El primer de tots i el que més es repeteix és que les empreses han implementat la digitalització sense que hi hagi capacitat de tornar enrere, ja que actualment treballen de manera més eficient en comparació amb la manera de treballar de fa 10/15 anys.

En termes d'implementació de solucions digitals, les que més ens trobem són la utilització de plataformes i eines digitals per realitzar el control d'enviaments, pagaments o estoc, i la implementació de sistemes de geolocalització per portar el seguiment dels enviaments.

Es vol reduir el paper, ja sigui en contractes, factures, informes o nòmines. Per aconseguir això hi ha empreses que opten per crear una plataforma des d'on puguin fer arribar aquests documents digitalment a clients, proveïdors o empleats.

Per lo general, la majoria d'empreses afirmen que no volen continuar amb el teletreball implementat arran de la pandèmia o el volen mantenir en un percentatge molt baix. Els motius pels quals aquesta manera de treballar no ha convençut a les empreses han sigut la pèrdua de sinergia entre personal de l'empresa i la falta de motivació davant el compliment d'objectius en el treball.

Finalment, en un percentatge molt baix, hi ha empreses que afirmen que arran de la digitalització hi ha departaments com el d'atenció al client que veurà reduït el seu personal a causa de la implementació de solucions digitals que s'encarregaran d'executar la mateixa tasca.

CONTRACTACIÓ I GESTIÓ DEL TALENT

-Quines són les posicions que necessiten ocupar?

En aquesta segona pregunta hem trobat que hi ha mancança de talent en general dintre del sector logístic. Ens expliquen que els motius que originen aquesta situació són els següents: les empreses es troben que a les generacions més joves no els interessa entrar a treballar dins el sector de la logística donat d'una falta de motivació i implicació en el treball, com també la discrepància entre el sou que desitgen obtenir i el sou mitjà que ofereixen les empreses. Aquest últim tret no només apareix en les generacions joves sinó que és un patró que es repeteix en totes.

Sense cap dubte, les posicions que actualment estan més demandades per les empreses són les de transportista, carretoner i manipulador de magatzem. Es troben amb una greu escassetat de mà d'obra disposada a realitzar aquest tipus de tasques i en gran part de les respostes ens afirmen que això pot ser degut a una falta de motivació i al fet que grans multinacionals s'emporten el poc talent que hi ha.

En menor proporció, hi ha empreses que estan interessades a contractar perfils de comandaments intermedis, com per exemple personal d'optimització de rutes i de flotes, tècnics de duanes, perfils amb coneixement de màrqueting digital i de gestió administrativa. Hi ha empreses que accepten que per aconseguir aquests perfils van a buscar-los a la competència o realitzen promoció interna.

-Quines competències transversals i digitals busquen en els empleats?

En la pregunta referent a les competències que es tenen en compte pel que fa a la selecció de personal hem trobat opinions de tota mena. Gran part de les respostes obtingudes aborden competències tant tècniques com personals.

Pel que fa a les competències tècniques es dóna molta importància al fet que el personal tingui facilitat per utilitzar eines digitals com tauletes, ordinadors, lectors de codis de barres i terminals PDA. En càrrecs intermedis les empreses demanen al personal que sàpiga fer ús d'eines informàtiques com Excel, SAP, Salesforce o eines BI per al tractament de BBDD. En menor proporció, es requereix que el personal tingui coneixement sobre llenguatge SQL o tingui coneixement sobre màrqueting digital.

Pràcticament totes les empreses entrevistades afirmen que és fonamental saber i dominar l'idioma anglès, a part de català/castellà o ambdós. Es demana un bon coneixement de l'idioma especialment aplicat a l'argot professional del sector logístic.

Per acabar, totes les empreses troben de gran rellevància que el personal aportï competències personals com proactivitat, resistència a la pressió, bona comunicació i orientació al client. Consideren important aquests aspectes a causa de la situació en què es troba el sector logístic: el personal ha de ser capaç d'anticipar-se als canvis constants del sector, saber adaptar-se i actuar en conseqüència de la manera més efectiva possible.

-Quines formacions que puguin posar en marxa o activar els ajuntaments els hi faran falta?

Són moltes les empreses que s'ofereixen per realitzar formacions a nou personal o a treballadors que desitgen ampliar el seu coneixement sobre algun camp relacionat amb la seva tasca laboral. Aquest fet s'esdevé per la necessitat del sector logístic d'atreure i retenir talent, arran de la carència d'aquest. Les empreses confien que és positiu oferir plans de carrera al personal, per tant es demana que aquest tingui l'ambició d'adquirir nous coneixements relacionats amb l'activitat de l'empresa.

Es requereix que qualsevol classe de perfil tingui bona predisposició a formar-se en temes de digitalització, en diverses ocasions ocorre que les empreses posen a l'abast dels treballadors eines digitals però aquests no tenen el coneixement necessari per poder utilitzar-les.

Per descomptat, formacions d'anglès adaptat al llenguatge del sector logístic aportarien molt valor a les empreses.

En menor proporció, empreses afirmen que seria positiu realitzar formacions relacionades amb temes de duanes i de comerç internacional per a càrrecs intermedis. Per a càrrecs auxiliars o operatius es requereixen formacions per a ser carretoner, carnets de grans vehicles per ser transportista, manipulació d'aliments i prevenció de riscos per personal de magatzem.